

Η μεταδοτικότητα του SARS-CoV-2 σε ανοσοκατεσταλμένους ασθενείς

Η κατανόηση του τρόπου και της διάρκειας μετάδοσης μια λοίμωξης είναι καθοριστικής σημασίας για τον περιορισμό της εξάπλωσής της. Τα στοιχεία αυτά έχουν γίνει σε μεγάλο βαθμό γνωστά για τον ιό SARS-CoV-2 τουλάχιστον για τα άτομα με φυσιολογικό ανοσοποιητικό σύστημα. Δεν γνωρίζουμε όμως αν ισχύουν τα ίδια και για τους ανοσοκατεσταλμένους ασθενείς. Σε πρόσφατη μελέτη δύο μεγάλων ογκολογικών κέντρων των Ηνωμένων Πολιτειών (Memorial Sloan Kettering και Mounti Sinai) που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό New England Journal of Medicine οι ερευνητές εξέτασαν τι ισχύει για τη μετάδοση του ιού SARS-CoV-2 σε ανοσοκατεσταλμένα άτομα. Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Μιχάλης Λιόντος** και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ), συνοψίζουν τα κύρια ευρήματα αυτής της μελέτης.

Στη μελέτη που ξεκίνησε στο πρώτο κύμα της πανδημίας εντάχθηκαν 20 ασθενείς με αιματολογικές κακοήθειες (λευχαιμίες, λεμφώματα, πολλαπλό μυέλωμα) και βαριά ανοσοκαταστολή είτε λόγω μεταμόσχευσης αρχέγονων αιμοποιητικών κυττάρων είτε λόγω θεραπείας με τροποποιημένα T-λεμφοκύτταρα (CAR-T). Όλοι οι ασθενείς νόσησαν με COVID-19, περισσότεροι από τους μισούς με σοβαρά συμπτώματα και 4 πέθαναν από τον ιό.

Για μια περίοδο πλέον των δύο μηνών ελήφθησαν διαδοχικά δείγματα (ρινοφαρυγγικό επίχρισμα) από αυτούς τους ασθενείς. Τα δείγματα αναλύθηκαν αφενός με μοριακές τεχνικές (PCR) για την ανίχνευση παρουσίας του ιού και αφετέρου με καλλιέργειες του ιού για την αναγνώριση μολυσματικών σωματιδίων. Η τελευταία τεχνική θεωρείται και η πλέον αξιόπιστη για την κατάδειξη της μεταδοτικότητας του ιού.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι με την τεχνική PCR ανιχνεύθηκε η παρουσία του ιού σε ασθενείς ακόμα και μετά από 2 μήνες από την έναρξη των συμπτωμάτων. Όπως είναι βέβαια γνωστό, η ανίχνευση του ιού δεν σημαίνει και ικανότητα μετάδοσής του. Σε αυτή όμως την ομάδα των ανοσοκατεσταλμένων ασθενών, τα δεδομένα από τις καλλιέργειες του ιού έδειξαν ότι η πλειονότητα των ασθενών μετέδιδε κατά τη διάγνωση της νόσου. Μάλιστα, σε αρκετές περιπτώσεις διαπιστώθηκε ότι ο ιός διατηρούσε την ικανότητα μετάδοσής του έναν αλλά και δύο μήνες μετά την αρχική διάγνωση της COVID-19. Θα πρέπει να τονιστεί ότι οι περισσότεροι από τους ασθενείς που συνέχιζαν να μεταδίδουν για μεγάλο διάστημα είχαν αναπτύξει σοβαρή λοίμωξη COVID-19 και είχαν λάβει υπό έρευνα θεραπείες για την αντιμετώπισή της. Κανείς δεν εμφάνισε εξουδετερωτικά αντισώματα έναντι του ιού SARS-CoV-2.

Τέλος, σε όλα τα δείγματα που ανιχνεύθηκε ο ιός πραγματοποιήθηκε ανάλυση του γονιδιώματός του. Κάθε ασθενής είχε προσβληθεί από έναν διακριτό ιό και στις διαδοχικές αναλύσεις που

πραγματοποιήθηκαν δεν διαπιστώθηκαν σημαντικές αλλαγές. Το στοιχείο αυτό επιβεβαιώνει εμμονή της λοίμωξης από SARS-CoV-2 στους ασθενείς αυτούς.

Ως τώρα υπήρχαν λιγοστά διαθέσιμα δεδομένα για την πορεία της λοίμωξης COVID-19 σε βαριά ανοσοκατεσταλμένους ασθενείς με καρκίνο. **Η παρούσα μελέτη αποδεικνύει ότι οι βαριά ανοσοκατεσταλμένοι ασθενείς με καρκίνο μπορεί να συνεχίζουν να μεταδίδουν τον ιό ακόμη και για 2 μήνες μετά την αρχική λοίμωξη. Επιπλέον, παρέχει σημαντικές πληροφορίες για την αναθεώρηση των κατευθυντήριων οδηγιών αναφορικά με τη διάρκεια απομόνωσης αυτής της ομάδας ασθενών μετά τη λοίμωξη με COVID-19.**